

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ВЗАЄМВІДНОСИН СУБ'ЄКТІВ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Сьогодні в освітянському просторі відбуваються трансформаційні процеси, які мають особистісно-зорієнтований характер і спрямовані на оновлення змісту вищої освіти з метою підвищення її рівня.

Змінюється традиційна «парадигма» процесу навчання, яка заснована на суб'єкт-об'єктних взаємовідносинах. Роль суб'єкта в них відводилася викладачу, а об'єктом виступав студент. Поступово з пасивного та керованого навчального учасника процесу, не завжди готового докладати зусилля і виявляти пізнавальний інтерес, студент стає активним і зацікавленим суб'єктом, свідомим керівником власного процесу навчання. Створюється нова система суб'єкт-суб'єктних взаємовідносин, що ґрунтується на активній творчій співпраці рівноправних партнерів щодо участі в управлінні та організації навчального процесу для досягнення спільної мети.

Викладач і студенти є єдиною командою, кожен з учасників якої має бути зацікавленим в організації продуктивного діалогу, виявляючи при цьому взаєморозуміння, довіру й повагу один до одного та усвідомлюючи відповідальність за результати своєї діяльності.

Слід наголосити на кількох чинниках, які сприяють формуванню студента, як суб'єкта навчального процесу. Насамперед, це мотивація, без якої не можливий будь-який продуктивний процес. Важливим є також розвинене критичне мислення, що забезпечує свідому активність та ініціативність студентів, об'єктивну самооцінку, зацікавленість в ефективному процесі навчання. Не менш важливе значення відіграє готовність і здатність студентів до самонавчання та самовдосконалення, що буде постійно вимагатися від них для їх майбутньої успішної кар'єри.

Викладач покликаний створити таку психологічно-комфортну атмосферу, яка б впливала на формування й розвиток цих важливих чинників, що в свою чергу сприяло б вдосконаленню системи суб'єкт-суб'єктних взаємовідносин у процесі навчання. Широке впровадження інноваційних методів і форм навчання, Інтернет-технологій, залучення насичених цікавою інформацією матеріалів, пропонування захоплюючих для обговорення тем мотивують студента до набуття професійних компетенцій, необхідних для їхньої майбутньої діяльності.

Викладач повинен стимулювати студента до оволодіння необхідним рівнем активності та самостійності у викладенні власних висновків, формуванні власної думки, готовності до самонавчання, саморозвитку.

Необхідно, щоб під час кожного заняття постійно відчувалася захопленість викладача своїм предметом, яка б передавалася студентам. Процес навчання слід будувати таким чином, щоб на кожному його етапі студенти відчували свою успішність, самовдосконалення та ефективне поступове просування до наміченої цілі.

Від викладача вимагається не тільки професійна підготовка, постійне вдосконалення педагогічної майстерності, але й високий рівень розвитку мислення, здатність змінювати способи, методи й прийоми навчального процесу на вимогу часу.

Система суб'єкт-суб'єктних взаємовідносин, основою якої є активна й творча співпраця зацікавлених учасників процесу навчання, має продуктивний характер, на відміну від традиційної, що розмежовує, як окремі полюси, позиції студента й викладача. Новий зміст взаємовідносин, що передбачає індивідуалізований підхід до процесу навчання, надає студентам змогу самовиразитися та самореалізуватися, сприяє залученню кожного з них до процесу продуктивної діяльності.

Прокопчук Л.В., викладач
кафедра німецької мови

ДИНАМІЧНІСТЬ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ: ЗАСОБИ ТА МЕТОДИ В ПРАКТИЦІ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Кооперативні технології навчання з'явилися як альтернатива традиційній класно-урочній системі та поєднують у собі 3 ідеї: навчання в колективі, самооцінка та навчання в малих групах. Саме такі технології передбачають застосування отриманих знань у спільній або індивідуальній